ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1994

Vyhlásené: 23.12.1994 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

350

PREDSEDA NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

úplné znenie zákona z 22. marca 1984 č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon), ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom zo 14. decembra 1988 č. 188/1988 Zb., zákonom z 3. mája 1990 č. 171/1990 Zb., zákonom z 27. novembra 1990 č. 522/1990 Zb., zákonom Národnej rady Slovenskej republiky z 23. augusta 1994 č. 230/1994 Z. z. a zákonom Národnej rady Slovenskej republiky z 23. augusta 1994 č. 231/1994 Z. z. ZÁKON
o sústave základných a stredných škôl (školský zákon)

vyhlasuje
Úvodná časť (preambula) zrušená. Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

(1) Základné školy, učilištia a stredné školy sú súčasťou výchovno-vzdelávacej sústavy; v právnych vzťahoch vystupujú vo svojom mene a majú zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov, ak nie je ďalej ustanovené inak.

(2) Vo veciach výchovy a vzdelávania sú priamo riadené Ministerstvom školstva a vedy Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo školstva“).

§ 2

(1) Sústavu základných a stredných škôl tvorí základná škola, učilište, stredné odborné učilište, gymnázium, stredná odborná škola a špeciálne školy.

(2) Ministerstvo školstva ustanoví vyhláškou typy a názvy jednotlivých druhov škôl uvedených v odseku 1.

§ 3

(1) Výchova a vzdelávanie sa uskutočňujú v slovenskom jazyku. Občanom českej, maďarskej, nemeckej, poľskej a ukrajinskej (rusínskej) národnosti sa v rozsahu primeranom záujmom ich národného rozvoja zabezpečuje právo na vzdelanie v ich jazyku.

(2) Nepočujúcim a nevidomým sa zabezpečuje právo na vzdelanie v ich jazyku s použitím znakovej reči alebo Braillovho písma.

§ 3a

(1) Výchova a vzdelávanie od 5. ročníka základnej školy a na stredných školách sa môže uskutočňovať aj v cudzom jazyku na základe súhlasu ministerstva školstva.

(2) V školách alebo v triedach, v ktorých sa vyučovanie uskutočňuje v cudzom jazyku, musí byť jeho súčasťou vyučovanie predmetu slovenský jazyk a literatúra.

(3) Cudzím jazykom sa na účely tohto zákona rozumie jazyk iného štátu, s ktorým Slovenská republika uzavrela kultúrnu dohodu, na základe ktorej zriadila triedu alebo školu, kde druhým vyučovacím jazykom je jazyk tohto štátu.

§ 4

(1) Občania majú právo na bezplatné vzdelanie v základných školách a stredných školách[1]); v iných ako štátnych školách sa môže poskytovať vzdelávanie za úhradu.

(2) Bezplatne sa zapožičiavajú školské učebnice a učebné texty na povinné vyučovacie predmety žiakom základných škôl a stredných škôl (§ 5, 7, 17a, 28 a 57b).

(3) Spôsob používania školských učebníc a učebných textov uvedených v odseku 2 ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

§ 4a

Školy a strediská praktického vyučovania, ktorých zriaďovateľom je orgán štátnej správy v školstve,[1a]) môžu vykonávať aj podnikateľskú činnosť.[1b]) Táto činnosť nesmie byť v rozpore s plnením ich poslania.

DRUHÁ ČASŤ
ZÁKLADNÁ ŠKOLA

§ 5

(1) Základná škola poskytuje základné vzdelanie; zabezpečuje rozumovú výchovu v zmysle vedeckého poznania a v súlade so zásadami vlastenectva, humanity a demokracie a poskytuje mravnú, estetickú, pracovnú, zdravotnú, telesnú výchovu a ekologickú výchovu žiakov; umožňuje aj náboženskú výchovu.

(2) Základná škola pripravuje žiakov na ďalšie štúdium a prax.

§ 6

(1) Základná škola má deväť ročníkov. Od piateho ročníka sa spravidla diferencuje podľa záujmov a schopností žiakov.

(2) V miestach, kde nie sú podmienky na zriadenie všetkých deviatich ročníkov základnej školy, môže sa zriadiť základná škola, ktorá nemá všetky ročníky. Žiaci, ktorí skončia posledný ročník takejto školy, pokračujú v plnení povinnej školskej dochádzky na základnej škole so všetkými ročníkmi.

DRUHÁ ČASŤ

§ 6a

Zrušený.

TRETIA ČASŤ
STREDNÉ ŠKOLY

PRVÝ DIEL
VÝCHOVA A VZDELÁVANIE NA STREDNÝCH ŠKOLÁCH

§ 7

(1) Stredné školy poskytujú žiakom stredné odborné vzdelanie, úplné stredné vzdelanie, úplné stredné odborné vzdelanie a vyššie odborné vzdelanie a pripravujú ich na výkon povolaní a činností v národnom hospodárstve, správe, kultúre, umení a v ostatných oblastiach života; pripravujú žiakov aj na štúdium na vysokých školách.

(2) Stredné školy uplatňujú jednotu výchovy a vzdelávania, spojenie školy so životom a usilujú sa o všestranný harmonický rozvoj osobnosti mladého človeka; vychovávajú ho v zmysle vedeckého poznania a v súlade so zásadami vlastenectva, humanity a demokracie, formujú jeho intelektuálny a mravný rozvoj, pripravujú ho na tvorivú prácu a odbornú činnosť v povolaní a poskytujú estetickú, zdravotnú, telesnú výchovu a ekologickú výchovu; umožňujú aj náboženskú výchovu.

(3) Stredné školy sa členia na tieto druhy: stredné odborné učilište, gymnázium a stredná odborná škola.

§ 8

(1) Stredné odborné vzdelanie zahŕňa všeobecné vzdelanie a odbornú prípravu; ukončuje sa úspešným vykonaním záverečnej skúšky v študijných alebo učebných odboroch.

(2) Úplné stredné vzdelanie a úplné stredné odborné vzdelanie zahŕňa obsahovo širšie a hlbšie všeobecné vzdelanie a odbornú prípravu diferencovanú podľa druhu stredných škôl; úplné stredné vzdelanie sa ukončuje úspešným vykonaním maturitnej skúšky na gymnáziu, úplné stredné odborné vzdelanie sa ukončuje úspešným vykonaním maturitnej skúšky na strednej odbornej škole alebo na strednom odbornom učilišti.

(3) Vyššie odborné vzdelanie zahŕňa všeobecné vzdelanie, špeciálnu odbornú prípravu a umeleckú a pedagogicko-umeleckú prípravu; vyššie odborné vzdelanie sa ukončuje úspešným vykonaním absolutória.

DRUHÝ DIEL
STREDNÉ ODBORNÉ UČILIŠTE

§ 9
Výchova a vzdelávanie v strednom odbornom učilišti

(1) Stredné odborné učilište pripravuje na výkon robotníckych povolaní a odborných činností zodpovedajúcich príslušnému učebnému odboru. Toto štúdium sa ukončuje záverečnou skúškou.

(2) Stredné odborné učilište pripravuje v študijných odboroch na výkon niektorých náročných robotníckych povolaní a niektorých technicko-hospodárskych činností prevádzkového charakteru. Toto štúdium sa ukončuje maturitnou skúškou.

(3) Stredné odborné učilište zabezpečuje žiakom teoretické vyučovanie, praktické vyučovanie a výchovu mimo vyučovania; môže tiež zabezpečovať len teoretické vyučovanie a výchovu mimo vyučovania alebo praktické vyučovanie a výchovu mimo vyučovania.

(4) Ministerstvo školstva po dohode s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky ustanoví vyhláškou učebné a študijné odbory vhodné pre žiakov so zmenenou pracovnou schopnosťou.

§ 9a
Stredisko praktického vyučovania

(1) Stredisko praktického vyučovania zabezpečuje praktické vyučovanie a výchovu mimo vyučovania pre žiakov, ktorým stredné odborné učilište zabezpečuje iba teoretické vyučovanie.

(2) Stredisko praktického vyučovania zodpovedá za výučbu podľa ustanovených učebných plánov a učebných osnov, pritom spolupracuje so stredným odborným učilišťom, ktoré pre žiakov zabezpečuje teoretické vyučovanie.

§ 10
Zriaďovanie a zrušovanie stredných odborných učilíšť a stredísk praktického vyučovania

(1) Stredné odborné učilište alebo stredisko praktického vyučovania zriaďuje alebo zrušuje ústredný orgán štátnej správy.

(2) Stredné odborné učilište a stredisko praktického vyučovania môže zriadiť po vyjadrení príslušného ústredného orgánu so súhlasom ministerstva školstva aj cirkev a náboženská spoločnosť,[1c]) ako aj fyzická osoba a iná právnická osoba.

(3) Stredné odborné učilište sa zriaďuje alebo zrušuje podľa ustanovenej siete škôl; stredisko praktického vyučovania sa zriaďuje alebo zrušuje podľa zoznamu stredísk praktického vyučovania. Na zriadenie, zrušenie alebo obmedzenie činnosti stredného odborného učilišťa alebo strediska praktického vyučovania treba súhlas ministerstva školstva.

(4) Stredné odborné učilište zriadené podľa odseku 1 je právnickou osobou. Tiež stredisko praktického vyučovania zriadené podľa odseku 1 môže byť právnickou osobou.

(5) Orgán štátnej správy v školstve môže zriadiť stredisko praktického vyučovania na prípravu žiakov, ktorí sa nepripravujú pre určitú organizáciu.

(6) Ak štátny podnik alebo štátna organizácia, ktoré previedli právo hospodárenia podľa § 11a, alebo ich právny nástupca požiada príslušný orgán štátnej správy, na ktorý bolo právo hospodárenia prevedené, o bezplatné užívanie majetku stredného odborného učilišťa alebo strediska praktického vyučovania, uzavrie tento orgán štátnej správy so štátnym podnikom alebo štátnou organizáciou, alebo s ich právnymi nástupcami hospodársku zmluvu. V tejto zmluve sa vymedzia podmienky na prevádzkovanie stredného odborného učilišťa alebo strediska praktického vyučovania.

(7) Ministerstvo školstva ustanoví vyhláškou podmienky uzavierania hospodárskych zmlúv podľa odseku 6, ich náležitosti, dôvody a spôsob ich zrušenia.

§ 10a
Pracovisko praktického vyučovania

(1) Pracovisko praktického vyučovania zabezpečuje praktické vyučovanie pre žiakov, ktorým stredné odborné učilište zabezpečuje teoretické vyučovanie a výchovu mimo vyučovania.

Pracovisko praktického vyučovania zriaďuje so súhlasom ministerstva školstva občan, pre ktorého sa žiaci pripravujú.

(2) Občan, ktorý zriadil pracovisko praktického vyučovania, zodpovedá za výučbu podľa ustanovených učebných plánov a učebných osnov, pritom spolupracuje so stredným odborným učilišťom, ktoré pre žiakov zabezpečuje teoretickú výučbu.

(3) Občan, ktorý zriadil pracovisko praktického vyučovania, uhrádza náklady na jeho prevádzku a rozvoj. Ak sa na pracovisku praktického vyučovania pripravujú žiaci aj pre iných občanov, sú títo povinní uhrádzať pomerný diel nákladov vynaložených na ich prípravu.

§ 11
Úlohy orgánov a organizácií

(1) Orgány a organizácie, ktoré zriaďujú stredné odborné učilištia, zodpovedajú za prípravu mládeže na povolanie v týchto učilištiach a v rozsahu svojej pôsobnosti ich riadia; sú povinné vytvárať priaznivé podmienky na rozvíjanie schopností a iniciatívy žiakov a ich uplatnenie v praxi.

(2) Orgány v odbore svojej pôsobnosti na stredných odborných učilištiach riadia a plánujú prípravu mládeže na povolanie.

(3) Orgány, ktoré rozhodli o zrušení, rozdelení, zlúčení alebo splynutí stredného odborného učilišťa alebo strediska praktického vyučovania, určia stredné odborné učilište alebo stredisko praktického vyučovania, ktoré prevezme práva a povinnosti k žiakom.

(4) Organizácie môžu byť ústredným orgánom štátnej správy poverené riadením stredných odborných učilíšť.

(5) V prípade zániku družstva, prípadne stredného odborného učilišťa alebo strediska praktického vyučovania v jeho pôsobnosti je družstvo povinné prednostne ponúknuť majetok slúžiaci strednému odbornému učilišťu alebo stredisku praktického vyučovania príslušnému ústrednému orgánu štátnej správy, ktorý zriadi stredné odborné učilište alebo stredisko praktického vyučovania, alebo takto získaný majetok pripojí k už zriadenému strednému odbornému učilišťu alebo stredisku praktického vyučovania.

(6) Ministerstvo školstva ustanoví vyhláškou postup a podrobnejšie vymedzenie úloh orgánov a organizácií pri riadení a príprave mládeže na povolanie v stredných odborných učilištiach a strediskách praktického vyučovania a podmienky na ich zriaďovanie.

(7) Ministerstvo školstva a orgán štátnej správy v školstve vykonávajú štátnu správu voči stredným odborným učilištiam podľa osobitných predpisov.[3])

§ 11a

(1) Štátny podnik alebo štátna organizácia, ktorých vnútornou organizačnou jednotkou je stredné odborné učilište, prevedú najneskoršie do 30. júna 1991 právo hospodárenia s majetkom slúžiacim k 30. júnu 1990 prevažne na prípravu mládeže na povolanie a odborné činnosti na príslušný ústredný orgán štátnej správy, ktorý zriadi stredné odborné učilište podľa § 10. Ak nemôže príslušný ústredný orgán štátnej správy zriadiť z vážnych dôvodov stredné odborné učilište, prevedie so súhlasom ministerstva školstva právo hospodárenia k tomuto majetku iný ústredný orgán štátnej správy, ktorý zriadi stredné odborné učilište vo svojej pôsobnosti. Rozsah majetku, ku ktorému sa prevádza právo hospodárenia, navrhne preberajúci ústredný orgán štátnej správy.

(2) Štátny podnik alebo štátna organizácia, ktorých vnútornou organizačnou jednotkou je stredisko praktického vyučovania, prevedú najneskoršie do 30. júna 1991 právo hospodárenia s majetkom[1d]) slúžiacim k 30. júnu 1990 prevažne na prípravu mládeže na povolanie a odborné činnosti na príslušný ústredný orgán štátnej správy. Tento ústredný orgán štátnej správy pričlení stredisko praktického vyučovania k strednému odbornému učilišťu vo svojej pôsobnosti alebo zriadi stredisko praktického vyučovania podľa § 10.

(3) Ak je stredisko praktického vyučovania fyzicky neoddeliteľnou súčasťou štátneho podniku alebo štátnej organizácie, uzavrú tieto s príslušným stredným odborným učilišťom najneskoršie do 30. júna 1991 o majetku slúžiacom k 30. júnu 1990 prevažne na prípravu mládeže na povolanie a odborné činnosti hospodársku zmluvu o dočasnom užívaní[2]) alebo výnimočne zmluvu o nájme[3b]).

(4) Ak štátny podnik alebo štátna organizácia, ktorej vnútornou organizačnou jednotkou je stredné odborné učilište alebo stredisko praktického vyučovania, zaniká likvidáciou, postupuje sa podľa odseku 1 alebo odseku 2. Vo výnimočných prípadoch, ak nie je možné majetok slúžiaci stredisku praktického vyučovania takto previesť, poskytne likvidátor príslušnému strednému odbornému učilišťu finančnú náhradu.

(5) Podrobnosti na uzavieranie hospodárskych zmlúv podľa odsekov 1 až 4 ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

(6) Spory o prevod práva hospodárenia podľa odsekov 1 až 3 rozhodujú orgány hospodárskej arbitráže.

§ 12

(1) Na investičný rozvoj stredných odborných učilíšť a stredísk praktického vyučovania, ktorých zriaďovateľom je ústredný orgán štátnej správy, možno poskytnúť príspevok z prostriedkov zriaďovateľa.

(2) Stredným odborným učilištiam a strediskám praktického vyučovania, ktorých zriaďovateľom je ústredný orgán štátnej správy, sú zo štátneho rozpoč-tu prostredníctvom kapitoly ministerstva školstva financované

a) platy a náhrady platov pedagogických pracovníkov,

b) učebnice a učebné texty poskytované žiakom podľa osobitného predpisu[3a]) a náklady na učebné pomôcky pre potrebu teoretického vyučovania,

c) príprava žiakov, ktorí boli prijatí do stredného odborného učilišťa a nepripravujú sa pre konkrétnu právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

d) teoretické vyučovanie žiakov pripravujúcich sa pre zriaďovateľov pracoviska praktického vyučovania alebo strediska praktického vyučovania.

(3) Výšku finančných prostriedkov podľa odseku 2 určuje ministerstvo školstva v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rok.

(4) Stredné odborné učilištia a strediská praktického vyučovania zriadené Slovenským zväzom výrobných družstiev alebo Slovenským zväzom spotrebných družstiev do 1. septembra 1994 sú zo štátneho rozpočtu financované v rozsahu uvedenom v odsekoch 2 a 3.

(5) Právnické osoby a fyzické osoby, pre ktoré sa žiaci pripravujú v stredných odborných učilištiach a v strediskách praktického vyučovania, ktorých zriaďovateľom je ústredný orgán štátnej správy, uhrádzajú náklady na prípravu žiakov okrem nákladov uvedených v odseku 2 písm. a) a b).

(6) Ak bol žiak so súhlasom príslušného orgánu štátnej správy v školstve prijatý do stredného odborného učilišťa zriadeného podľa § 10 ods. 2 a nepripravuje sa pre konkrétnu právnickú osobu alebo fyzickú osobu, uhrádzajú sa náklady na jeho prípravu zo štátneho rozpočtu prostredníctvom príslušného orgánu štátnej správy v školstve.

(7) Spôsob financovania stredných odborných učilíšť a stredísk praktického vyučovania zriadených po-dľa § 10 ods. 2 ustanoví ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 13

Zrušený.

§ 14
Príprava žiakov pre iné organizácie

Orgán štátnej správy v školstve môže po prerokovaní s orgánom alebo organizáciou, ktorá zriadila stredné odborné učilište alebo stredisko praktického vyučovania, určiť, že v strednom odbornom učilišti alebo v stredisku praktického vyučovania sa budú pripravovať žiaci aj pre iné organizácie.

TRETÍ DIEL

§ 15
Gymnázium

(1) Gymnázium je všeobecnovzdelávacia, vnútorne diferencovaná škola, ktorá pripravuje predovšetkým na štúdium na vysokých školách. Ďalej pripravuje aj na výkon niektorých činností v správe, kultúre a v ďalších oblastiach. Gymnázium má najmenej štyri a najviac osem ročníkov.

(2) Prvý až štvrtý ročník osemročného gymnázia sa môže zriadiť aj pri základnej škole.

ŠTVRTÝ DIEL

§ 16
Stredná odborná škola

Stredná odborná škola pripravuje predovšetkým na výkon odborných činností, najmä technickoÄhospodárskych, ekonomických, pedagogických, zdravotníckych, sociálnoprávnych, správnych, umeleckých a kultúrnych; pripravuje aj na štúdium na vysokej škole. Štúdium trvá spravidla štyri roky.

§ 17
Konzervatórium

(1) Konzervatórium je špecifický typ strednej odbornej školy, ktorá pripravuje pre odbor spev, hudba, tanec alebo dramatické umenie. Pripravuje aj na štúdium na vysokej škole.

(2) Konzervatórium má spravidla šesť ročníkov, v odbore tanec osem ročníkov a ukončuje sa absolutóriom.

PIATY DIEL

§ 17a
Učilište

(1) Učilište poskytuje odbornú prípravu na výkon povolania žiakom, ktorí ukončili povinnú školskú dochádzku na základnej škole v nižšom než deviatom ročníku alebo deviaty ročník neukončili úspešne. Príprava v učilišti sa ukončuje úspešným vykonaním záverečnej skúšky.

(2) Učilište sa zriaďuje a zrušuje podľa § 10 a vzťahujú sa naň § 9 ods. 3, § 11, 11a, 12, 14, § 20 ods. 2 a § 22 až 25.

ŠIESTY DIEL
ŠTÚDIUM NA STREDNÝCH ŠKOLÁCH

Prijímanie na štúdium na stredných školách

§ 18

Právo študovať na stredných školách majú žiaci a ďalší uchádzači podľa schopností, vedomostí, záujmov a zdravotnej spôsobilosti.

§ 19

(1) Na štúdium na stredných školách sa prijímajú žiaci a ďalší uchádzači, ktorí úspešne skončili základnú školu.

(2) Do prvého ročníka osemročného gymnázia sa prijímajú spravidla žiaci, ktorí úspešne skončili štvrtý ročník základnej školy.

(3) Na štúdium na stredných školách sa prijímajú aj ďalší uchádzači, ktorí získali základné vzdelanie alebo základy vzdelania podľa skorších predpisov.

(4) Ministerstvo školstva ustanoví vyhláškou rozsah právomocí a povinností riaditeľov stredných škôl pri prijímaní žiakov a ďalších uchádzačov o štúdium na stredných školách; pri stredných zdravotníckych školách po dohode s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky.

§ 20
Formy a priebeh štúdia na stredných školách

(1) Štúdium na stredných školách sa organizuje ako denné štúdium, štúdium popri zamestnaní alebo ako kombinované štúdium podľa študijných odborov a v stredných odborných učilištiach aj podľa učebných odborov.

(2) Pri štúdiu na strednej škole sa umožňuje zmena študijného alebo učebného odboru, prestup na inú školu, opakovanie ročníka a prerušenie štúdia.[4])

(3) Ministerstvo školstva ustanovuje po prerokovaní so zúčastnenými ústrednými orgánmi všeobecne záväzným právnym predpisom rozsah, podmienky, dĺžku, priebeh štúdia na stredných školách a sústavu študijných a učebných odborov; pri stredných zdravotníckych školách po dohode s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky.

§ 21
Štúdium popri zamestnaní, kombinované štúdium a štúdium jednotlivých vyučovacích predmetov

(1) Štúdium popri zamestnaní sa organizuje ako večerné (zmenové), diaľkové alebo externé.

(2) Štúdium popri zamestnaní možno kombinovať s denným štúdiom (kombinované štúdium).

(3) Vzdelanie dosiahnuté na stredných školách štúdiom popri zamestnaní alebo kombinovaným štúdiom je rovnocenné so vzdelaním získaným v dennom štúdiu.

(4) Na prehĺbenie dosiahnutého vzdelania môžu stredné školy organizovať aj štúdium jednotlivých vyučovacích predmetov.

(5) Ministerstvo školstva ustanovuje po prerokovaní so zúčastnenými ústrednými orgánmi všeobecne záväzným právnym predpisom dĺžku a organizáciu štúdia popri zamestnaní a kombinovaného štúdia, ako aj organizáciu štúdia jednotlivých vyučovacích predmetov; pri stredných zdravotníckych školách po dohode s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky.

§ 22
Praktické vyučovanie

(1) Praktické vyučovanie je neoddeliteľnou súčasťou výchovy a vzdelávania na stredných školách a v odborných učilištiach; uskutočňuje sa v ňom spojenie výchovy a vzdelávania s praxou, dôsledné osvojenie príslušných zručností a získanie schopností využívať vedomosti v praxi.

(2) Hlavnými formami praktického vyučovania sú odborný výcvik, cvičenie, učebná prax a odborná (umelecká) prax. Odborná (umelecká) prax sa môže uskutočňovať aj v období školských prázdnin po dobu určenú pre jednotlivé študijné (učebné) odbory učebnými plánmi a učebnými osnovami.

(3) Praktické vyučovanie sa uskutočňuje v školách a v školských zariadeniach a v orgánoch a organizáciách v pôsobnosti ústredných orgánov alebo orgánov štátnej správy v školstve. Orgány a organizácie sú povinné vytvárať na praktické vyučovanie potrebné podmienky, bezplatne poskytovať určené učebné pomôcky a uhrádzať osobné a vecné náklady spojené s praktickým vyučovaním, ktoré sa v týchto orgánoch a organizáciách uskutočňuje.

§ 23
Spoločensky prospešná práca

Spoločensky prospešná práca žiakov stredných škôl je dobrovoľná a možno ju vykonávať iba v čase mimo vyučovania.

§ 24
Finančné a hmotné zabezpečenie žiakov stredných škôl

(1) Žiakom stredných odborných učilíšť poskytuje stredné odborné učilište z prostriedkov organizácií alebo orgánu štátnej správy v školstve finančné a hmotné zabezpečenie, ktorým sa sledujú výchovné ciele. Žiakom, ktorí sa v strednom odbornom učilišti nepripravujú pre žiadnu organizáciu, sa finančné a hmotné zabezpečenie uhrádza z prostriedkov orgánu štátnej správy v školstve. Žiakom, ktorí sa v praktickom vyučovaní pripravujú v stredisku praktického vyučovania, poskytuje finančné a hmotné zabezpečenie po dohode s príslušným stredným odborným učilišťom organizácia, ktorá stredisko praktického vyučovania zriadila. Žiakom, ktorí sa v praktickom vyučovaní pripravujú na pracovisku praktického vy-učovania, poskytuje finančné a hmotné

zabezpečenie po dohode s príslušným stredným odborným učilišťom občan, ktorý pracovisko praktického vyučovania zriadil. Finančné zabezpečenie sa poskytuje formou odmien. Hmotné zabezpečenie zahŕňa stravovanie a ubytovanie; žiakom sa môže poskytnúť aj ďalšie finančné a hmotné zabezpečenie. Finančné a hmotné zabezpečenie možno poskytovať aj v období školských prázdnin. Žiakom stredných odborných učilíšť, u ktorých je to odôvodnené komplexnosťou ich výchovy, ako aj žiakom, u ktorých je to odôvodnené ich sociálnymi pomermi alebo zdravotným stavom, možno poskytnúť ubytovanie a stravovanie bezplatne.

(2) Žiakom gymnázií a stredných odborných škôl sa môže poskytnúť štipendium a hmotné zabezpečenie s prihliadnutím na ich sociálne pomery a prospech. Hmotné zabezpečenie zahŕňa najmä stravovanie a ubytovanie. Žiakom sa môže poskytnúť štipendium a hmotné zabezpečenie zo štátnych rozpočtových pro-striedkov alebo z prostriedkov organizácií.

(3) Podrobnosti o finančnom a hmotnom zabezpečení žiakov stredných škôl ustanoví ministerstvo školstva vyhláškou.

§ 25
Ukončenie štúdia na stredných školách

(1) Na gymnáziu, strednej odbornej škole na najmenej štvorročnom štúdiu, v strednom odbornom učilišti v študijných odboroch a v nadstavbovom štúdiu sa štúdium ukončuje maturitnou skúškou. V študijných odboroch stredných odborných škôl, ktorých dĺžka štúdia je kratšia ako štyri roky, a v učebných odboroch stredných odborných učilíšť sa ukončuje záverečnou skúškou. Dňom nasledujúcim po dni, keď žiak úspešne vykonal maturitnú skúšku alebo záverečnú skúšku, prestáva byť žiakom školy.

(2) Ak žiak stredného odborného učilišťa nevykonal v určenom termíne záverečnú skúšku v učebnom odbore úspešne a bola mu povolená opravná skúška, odklad skúšky alebo jej opakovanie, zachovávajú sa mu práva a povinnosti žiaka do konca druhého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po dni, keď mal záverečnú skúšku vykonať.

(3) Ak žiak v určenom termíne maturitnú skúšku alebo na stredných odborných školách na štúdiu kratšom ako štyri roky záverečnú skúšku úspešne nevykonal a bola mu povolená opravná skúška, odklad skúšky alebo jej opakovanie, zachovávajú sa mu práva a povinnosti žiaka do konca školského roka, v ktorom mal štúdium skončiť.

(4) Zánikom práv a povinností žiaka podľa odsekov 2 a 3 nie je dotknutá možnosť vykonať záverečnú skúšku alebo maturitnú skúšku.

(5) Žiakom prestáva byť aj ten žiak, ktorý zanechá štúdium alebo ktorému nebolo povolené opakovať ročník alebo záverečnú skúšku alebo maturitnú skúšku alebo ktorý je zo štúdia vylúčený.

(6) Ak žiakovi bolo štúdium prerušené, prestáva byť žiakom počas prerušenia štúdia.

(7) Ministerstvo školstva ustanovuje všeobecne záväzným právnym predpisom bližšie podmienky ukončovania štúdia na stredných školách; pri stredných zdravotníckych školách po dohode s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky.

§ 26
Nadstavbové štúdium a pomaturitné štúdium

(1) Stredné školy organizujú nadstavbové štúdium, ktoré je určené pre uchádzačov, ktorí získali stredné odborné vzdelanie. V nadstavbovom štúdiu sa študujúci zdokonaľujú pre kvalifikovaný

výkon povolania a špecializujú sa na výkon niektorých technicko-hospodárskych činností prevádzkového charakteru. Nadstavbové štúdium sa ukončuje maturitnou skúškou.

(2) Stredné školy organizujú pomaturitné štúdium, ktoré je určené pre uchádzačov, ktorí získali úplné stredné vzdelanie. V pomaturitnom štúdiu si študujúci dopĺňajú a prehlbujú dosiahnuté vzdelanie, zdokonaľujú sa na kvalifikovaný výkon povolania, špecializujú sa na konkrétne činnosti alebo získavajú odbornú kvalifikáciu štúdiom v inom študijnom odbore než v tom, v ktorom vykonali maturitnú skúšku.

(3) Nadstavbové a pomaturitné štúdium sa organizuje spravidla formou štúdia popri zamestnaní.

(4) Ministerstvo školstva, a ak ide o zdravotnícke študijné odbory Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, ustanovuje po prerokovaní so zúčastnenými ústrednými orgánmi všeobecne záväzným právnym predpisom podmienky, obsah, organizáciu, formu, dĺžku, odbory nadstavbového štúdia a pomaturitného štúdia a spôsob jeho ukončovania.

§ 27

Podmienky prijímania a štúdia cudzincov na stredných školách upravujú osobitné predpisy.

ŠTVRTÁ ČASŤ
ŠPECIÁLNE ŠKOLY

§ 28

(1) Špeciálne školy poskytujú pomocou osobitných výchovných a vyučovacích metód, prostriedkov a foriem výchovu a vzdelávanie mentálne, zmyslove alebo telesne postihnutým žiakom, žiakom s chybami reči, žiakom s viacerými chybami, ťažko vychovateľným žiakom a chorým a oslabeným žiakom umiestneným v zdravotníckych zariadeniach; pripravujú týchto žiakov na začlenenie do pracovného procesu a do života spoločnosti.

(2) Špeciálnymi školami sú základné školy pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť a stredné školy pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť; vzdelanie získané na týchto školách je rovnocenné so vzdelaním získaným na základnej škole a na ostatných stredných školách.

(3) Ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na špeciálne školy ustanovenia vzťahujúce sa na základnú školu alebo na strednú školu.

(4) Špeciálnymi školami sú tiež osobitné školy, odborné učilištia a pomocné školy.

(5) Ministerstvo školstva ustanoví po dohode s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky vyhláškou spôsob a podmienky na zaradenie žiakov do špeciálnych základných škôl pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť, do osobitných škôl, do pomocných škôl a podmienky prijímania žiakov do odborných učilíšť.

(6) Ministerstvo školstva ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom spôsob finančného a hmotného zabezpečenia žiakov špeciálnych škôl.

§ 29
Špeciálne základné školy

(1) Špeciálne základné školy poskytujú žiakom výchovu a vzdelávanie podľa § 5 a 6 spôsobom primeraným ich postihnutiu; zriaďujú sa ako školy pre sluchovo postihnutých žiakov, pre zrakovo postihnutých žiakov, pre žiakov s chybami reči, pre telesne postihnutých žiakov, pre žiakov s

viacerými chybami, pre ťažko vychovateľných žiakov a pre chorých a oslabených žiakov umiestnených v zdravotníckych zariadeniach.

(2) Špeciálne základné školy majú deväť ročníkov. Ministerstvo školstva ustanoví vyhláškou, ktoré školy majú desať ročníkov.

§ 30
Špeciálne stredné školy

(1) Špeciálne stredné školy poskytujú žiakom výchovu a vzdelávanie podľa § 7 a 8 spôsobom primeraným ich postihnutiu; na špeciálnych stredných školách sa vzdelávajú zmyslovo alebo telesne postihnutí žiaci a ťažko vychovateľní žiaci, ak sa nemôžu vzdelávať spoločne so žiakmi ostatných stredných škôl.

(2) Špeciálne stredné školy sa členia na tieto druhy: stredné odborné učilištia, gymnáziá a stredné odborné školy.

(3) Orgány štátnej správy v školstve môžu zriaďovať špeciálne stredné odborné učilištia pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť aj na prípravu mládeže na robotnícke povolania, ktorá sa nebude pripravovať pre určitú organizáciu.

(4) Ministerstvo školstva po prerokovaní s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky a s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky môže všeobecne záväzným právnym predpisom predĺžiť dĺžku štúdia na špeciálnych stredných školách až o dva roky.

§ 31
Osobitná škola

(1) V osobitnej škole sa vzdelávajú žiaci s takými rozumovými nedostatkami, pre ktoré sa nemôžu s úspechom vzdelávať na základnej škole ani na základnej škole pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť.

(2) Osobitná škola má deväť ročníkov. Ministerstvo školstva ustanoví vyhláškou školy, ktoré majú desať ročníkov.

§ 32
Odborné učilište

(1) Odborné učilište poskytuje odbornú prípravu v učebných odboroch s upravenými učebnými plánmi.

(2) Odborné učilište pripravuje na výkon povolaní zodpovedajúcich príslušnému učebnému odboru. Príprava trvá jeden až tri roky. Príprava v odbornom učilišti sa ukončuje úspešným vykonaním záverečnej skúšky.

(3) Odborné učilište môže tiež poskytovať prípravu na výkon jednoduchých činností žiakov, ktorí sú schopní samostatne pracovať, ale ktorých pracovné a spoločenské uplatnenie musia usmerňovať iné osoby.

(4) Do odborného učilišťa sa prijímajú žiaci, ktorí úspešne ukončili deviaty ročník osobitnej školy.

(5) Odborné učilište sa zriaďuje podľa § 10 a vzťahujú sa naň ustanovenia § 9 ods. 3 a 4, § 11, 11a, 12, 14, § 20 ods. 2, § 22 až 24 a § 25 ods. 1, 2, 4, 5 a 6.

§ 33
Pomocná škola

(1) Pomocná škola vychováva a vzdeláva ťažko vzdelávateľných žiakov s takými nedostatkami rozumového vývoja, pre ktoré sa nemôžu vzdelávať ani v osobitnej škole, sú však schopní osvojiť si aspoň niektoré prvky vzdelania. Obsah výchovno-vzdelávacej činnosti sa zameriava na vypestovanie návykov samoobsluhy, osobnej hygieny a na rozvíjanie primeraných poznatkov a pracovných zručností s predmetmi dennej potreby.

(2) Pomocná škola má desať ročníkov.

ŠTVRTÁ ČASŤ
ŠKOLY PRE ZÁUJMOVÉ VZDELÁVANIE

§ 33a
Základná umelecká škola

(1) Základná umelecká škola poskytuje základy vzdelania v jednotlivých umeleckých odboroch a pripravuje na štúdium učebných a študijných odborov na stredných školách umeleckého zamerania a na konzervatóriu; pripravuje aj odborne na štúdium na vysokých školách s umeleckým zameraním.

(2) Na základných umeleckých školách sa môžu zriaďovať hudobné, tanečné, výtvarné a literárno-dramatické oddelenia alebo niektoré z nich.

(3) Základná umelecká škola organizuje štúdium určené prevažne pre žiakov základnej školy; môže organizovať aj štúdium pre dospelých.

(4) Ministerstvo školstva ustanoví vyhláškou podrobnosti o organizácii štúdia na základných umeleckých školách.

(5) V súkromných základných umeleckých školách a v cirkevných základných umeleckých školách sa vzdelávanie poskytuje za úhradu.

(6) Ministerstvo školstva ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom výšku príspevku žiaka na úhradu nákladov a spôsob jeho úhrady základným umeleckým školám, ktorých zriaďovateľom je orgán štátnej správy v školstve.

PIATA ČASŤ
POVINNÁ ŠKOLSKÁ DOCHÁDZKA

§ 34
Začiatok, dĺžka a plnenie povinnej školskej dochádzky

(1) Povinná školská dochádzka sa začína spravidla začiatkom školského roka, ktorý nasleduje po dni, keď dieťa dovŕši šiesty rok veku. Ak dieťa po dovŕšení šiesteho roka veku nie je telesne alebo duševne primerane vyspelé a ak o to požiada jeho zákonný zástupca, lekár alebo riaditeľka predškolského zariadenia, odloží mu orgán štátnej správy v školstve začiatok povinnej školskej dochádzky o jeden školský rok.

(2) Ak sa u žiaka prvého ročníka základnej školy v priebehu prvého polroka školského roka prejaví nedostatočná telesná alebo duševná vyspelosť na školskú dochádzku, môže orgán štátnej správy v školstve na základe návrhu riaditeľa školy a po prerokovaní so zákonnými zástupcami dodatočne odložiť plnenie povinnej školskej dochádzky na nasledujúci školský rok.

(3) Povinná školská dochádzka je deväťročná a trvá najdlhšie do skončenia školského roku, v ktorom žiak dovŕšil 15 rokov veku.

(4) U detí vzdelávateľných v špeciálnej základnej škole sa začiatok povinnej školskej dochádzky riadi posúdením školskej zrelosti a skončenie povinnej školskej dochádzky splnením podmienok povinného vzdelávania. Podmienky na posudzovanie školskej zrelosti dieťaťa ustanoví ministerstvo školstva vyhláškou.

§ 35

Zrušený.

§ 36
Prihlasovacia povinnosť a starostlivosť o školskú dochádzku

Zákonný zástupca dieťaťa, pestún alebo občan, prípadne ústav, ktorému bolo dieťa na základe súdneho rozhodnutia zverené do výchovy, je povinný prihlásiť školopovinné dieťa na zápis do školy a dbať o to, aby dochádzalo do školy pravidelne a včas; je tiež povinný vyjadriť sa k prihláške žiaka na strednú školu. Ak prihlási žiaka na dochádzku do školskej družiny alebo do školského klubu, je povinný dbať o to, aby aj tam dochádzal žiak pravidelne a včas.

§ 37
Oslobodenie od povinnosti dochádzať do školy a oslobodenie od povinnej školskej dochádzky

(1) Žiakovi, ktorý pre svoj zdravotný stav nemôže dochádzať do školy, zabezpečí orgán štátnej správy v školstve takú formu vzdelávania, ktorá mu umožní dosiahnuť rovnaké vzdelanie ako pri školskej dochádzke.

(2) Dieťa, ktoré pre svoj duševný stav nie je schopné vzdelávať sa, oslobodí orgán štátnej správy v školstve od povinnej školskej dochádzky.

ŠIESTA ČASŤ
SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 38
Školský rok

(1) Školský rok sa začína 1. septembrom bežného roka a končí sa 31. augustom nasledujúceho roka; člení sa na obdobie školského vyučovania a obdobie školských prázdnin.

(2) Ministerstvo školstva ustanovuje všeobecne záväzným právnym predpisom podrobnosti o organizácii školského roka.

§ 39
Učebné plány a učebné osnovy

(1) V školách sa vyučuje podľa učebných plánov a učebných osnov, ktoré vydáva ministerstvo školstva.

(2) Učebné plány a učebné osnovy všeobecnovzdelávacích predmetov pre stredné zdravotnícke školy vydáva ministerstvo školstva po dohode s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky; učebné plány a učebné osnovy odborných predmetov pre tieto školy vydáva Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky po dohode s ministerstvom školstva. Učebné plány a učebné

osnovy pre ostatné stredné školy vydáva ministerstvo školstva po prerokovaní so zúčastnenými ústrednými orgánmi.

§ 40
Učebnice a učebné texty

(1) Pri výchove a vzdelávaní sa okrem učebníc a učebných textov uvedených v zozname učebníc vydanom ministerstvom školstva môžu používať aj iné učebnice a učebné texty.

(2) Učebnice a učebné texty všeobecnovzdelávacích predmetov pre stredné zdravotnícke školy sa vydávajú podľa zoznamu ministerstva školstva po dohode s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky; učebnice a učebné texty odborných predmetov pre tieto školy sa vydávajú podľa zoznamu Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky.

Rozvíjanie mimoriadneho nadania a talentu žiakov

§ 41

V základných a stredných školách sa vytvárajú podmienky na rozvíjanie mimoriadneho nadania a talentu žiakov. Môžu sa tiež zriaďovať školy alebo triedy s rozšírenou výučbou niektorých predmetov alebo skupín predmetov a školy poskytujúce výchovu a vzdelávanie, ktoré sa inak získava na základnej škole alebo na strednej škole, prípadne na základnej škole a na strednej škole spoločne.

§ 42

(1) Mimoriadne nadaný a talentovaný žiak môže skončiť základnú školu skôr ako za deväť rokov.

(2) Mimoriadne nadaným a talentovaným žiakom stredných škôl môže riaditeľ školy v odôvodnených prípadoch povoliť štúdium podľa individuálneho študijného plánu, v ktorom pri zachovaní obsahu a rozsahu určeného učebným plánom a učebnými osnovami príslušného študijného odboru je určená osobitná organizácia výučby a dĺžka štúdia.

§ 43

Ministerstvo školstva ustanovuje po dohode s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom podmienky na rozvíjanie mimoriadneho nadania a talentu žiakov.

§ 44
Školy s celodennou výchovou a internátne školy

(1) V súlade s potrebami spoločnosti sa môže zriaďovať základná škola, stredné školy a školy pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť ako školy s celodennou výchovou alebo ako internátne školy. Školy s celodennou výchovou poskytujú žiakom okrem vzdelávania aj celodennú výchovu a stravovanie, internátne školy aj ubytovanie.

(2) Pre žiakov, ktorých treba zo závažných dôvodov ubytovať v mieste školy, možno na základnej škole alebo na škole pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť zriadiť internát a na strednej škole domov mládeže ako súčasti školy, v ktorých sa žiakom poskytuje okrem výchovy aj ubytovanie a stravovanie.

§ 45
Súčasti škôl

(1) Súčasťou škôl sú školská družina, školský klub, školská knižnica, internát, domov mládeže, prípadne iné súčasti, ktoré určí ministerstvo školstva.

(2) Ak to vyžaduje účelnejšia organizácia výchovno-vzdelávacej práce alebo iný závažný dôvod, môže sa namiesto súčasti školy zriadiť mimoškolské výchovné zariadenie podľa osobitných predpisov.[5])

§ 46
Výchovné poradenstvo

Školám, školským zariadeniam, orgánom a zariadeniam orgánov štátnej správy v školstve zabezpečujúcim starostlivosť o deti a mládež a rozmiestnenie mládeže, organizáciám, žiakom a ich zákonným zástupcom a pestúnom sa v otázkach výchovy a vzdelávania detí a mládeže poskytuje poradenská služba výchovného poradenstva. Úlohy a organizáciu výchovného poradenstva upravujú osobitné predpisy.[6])

§ 47
Pomoc škôl záujmovým organizáciám detí a mládeže

Školy poskytujú záujmovým organizáciám detí a mládeže priestory a vybavenie na ich činnosť.

§ 48
Pomoc praxe školám

Ústredné orgány a organizácie poskytujú základným školám, stredným školám a školám pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť pomoc pri výchovno-vzdelávacej činnosti, pri rozvoji škôl, najmä pri modernizácii obsahu výchovy a vzdelávania a pri vytváraní personálnych a materiálno-technických podmienok pre činnosti škôl a pomáhajú učiteľom a ostatným pedagogickým pracovníkom v ich spoločensky dôležitej práci.

§ 49
Starostlivosť o bezpečnosť a ochranu zdravia žiakov

(1) Orgány, organizácie a školy, ktoré zabezpečujú výchovu a vzdelávanie, zaisťujú bezpečnosť a ochranu zdravia žiaka pri činnostiach, ktoré priamo súvisia s výchovou a vzdelávaním, sústavne vytvárajú podmienky na bezpečnosť a ochranu zdravia žiaka a kontrolujú ich dodržiavanie.

(2) Orgány, organizácie a školy, ktoré zabezpečujú výchovu a vzdelávanie, zabezpečujú súčasne aj ochranu žiaka pred rizikami porúch zdravého vývoja, ak sa môžu spôsobiť alebo zväčšiť výchovnou a vzdelávacou činnosťou školy.

(3) Osobitné predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia zostávajú nedotknuté. Škola je povinná dodržiavať opatrenia orgánov štátnej správy v školstve pri zhoršených ekologických podmienkach.

(4) Ministerstvo školstva a Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky môžu vydávať po dohode so Slovenským úradom bezpečnosti práce vyhlášky o bezpečnosti a ochrane zdravia žiaka a o ochrane žiaka pred rizikami porúch jeho zdravého vývoja, ktoré sa môžu spôsobiť alebo zväčšiť výchovnou a vzdelávacou činnosťou školy. Zároveň ustanovia zodpovednosť školy za bezpečnosť zdravotne postihnutých detí.

SIEDMA ČASŤ
PRACOVNÍCI ŠKÔL

§ 50
Pedagogickí pracovníci

(1) Pedagogickými pracovníkmi sú učitelia vrátane riaditeľov a zástupcov riaditeľov predškolských zariadení, základných škôl, stredných škôl, špeciálnych škôl, učilíšť, zariadení na záujmové štúdium, školských zotavovacích zariadení, školských zariadení na ďalšie vzdelávanie pedagogických pracovníkov, zariadení sociálnej starostlivosti, ďalej vychovávatelia škôl a školských zariadení a zariadení sociálnej starostlivosti vrátane inštruktorov telesnej výchovy, majstri a hlavní majstri odbornej výchovy, vedúci odlúčených pracovísk stredných odborných učilíšť, učilíšť a odborných učilíšť, vedúci stredísk praktického vyučovania, tréneri športových škôl a športových tried stredných odborných učilíšť.

(2) Pedagogickí pracovníci vyučujú a vychovávajú deti a mládež alebo dospelých na základných školách, na stredných školách alebo na školách pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť alebo vykonávajú obdobnú činnosť podľa osobitných predpisov.

§ 51
Spôsobilosť a povinnosti pedagogických pracovníkov

(1) Pedagogickým pracovníkom môže byť ten, kto má odbornú a pedagogickú spôsobilosť, je občiansky bezúhonný a morálne vyspelý.

(2) Pedagogickí pracovníci vychovávajú žiakov v zmysle vedeckého poznania a v súlade so zásadami vlastenectva, humanity a demokracie; sú povinní sa na svoju prácu svedomite pripravovať a ďalej sa vzdelávať.

(3) Ministerstvo školstva ustanovuje po dohode s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom podmienky odbornej a pedagogickej spôsobilosti pedagogických pracovníkov.

(4) Ministerstvo školstva ustanovuje všeobecne záväzným právnym predpisom organizáciu, obsah, rozsah a formy ďalšieho vzdelávania pedagogických pracovníkov.

§ 52

Zrušený.

ÔSMA ČASŤ
ŠKOLY RIADENÉ INÝMI ORGÁNMI

§ 53

(1) Vojenskými strednými školami sú vojenské gymnáziá, vojenské stredné odborné školy a vojenské stredné odborné učilištia; ustanovenia tohto zákona sa na tieto školy vzťahujú s výnimkou ustanovení § 5, 6, § 10 až 12, § 14, § 19 ods. 2 a 3, § 24, § 28 až 33, 34 ods. 1 a 4, § 37, § 42 ods. 1, § 46 a 52, § 54 až 57, 60 až 63, § 64, 65 a 67.

(2) Vojenské stredné školy riadi Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. Pri zabezpečovaní povinnej školskej dochádzky a vo všeobecno-pedagogických veciach postupuje po dohode s ministerstvom školstva.

(3) Pôsobnosť vo veciach stredných škôl, ktorú má ministerstvo školstva alebo iné štátne orgány, vykonáva voči vojenským stredným školám Ministerstvo obrany Slovenskej republiky.

(4) Služobné pomery žiakov a učiteľov vojenských stredných škôl, ktorí sú vojakmi v činnej službe, sa spravujú osobitnými predpismi.[9])

§ 54

(1) Stredné školy Policajného zboru a vojsk Ministerstva vnútra Slovenskej republiky sú školami podľa tohto zákona; jeho ustanovenia sa na ne vzťahujú s výnimkou ustanovení § 5, 6, § 9 až 12, § 14, 16, 17, § 19 ods. 2 a 3, § 24, 28 až 33, § 34 ods. 1 a 4, § 36 a 37, § 41, § 42 ods. 1, § 44 ods. 2, § 45 ods. 2, § 46, 53, 55 až 57, § 58 písm. b), § 60 až 65, § 67; ustanovenia § 25, 38, § 45 ods. 1 a § 51 sa na ne vzťahujú primerane.

(2) Stredné školy Policajného zboru riadi vo svojej pôsobnosti Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky; stredné školy vojsk Ministerstva vnútra Slovenskej republiky riadi Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Vo veciach všeobecne pedagogických postupuje toto ministerstvo po dohode s ministerstvom školstva.

(3) Pôsobnosť, ktorú podľa tohto zákona má ministerstvo školstva alebo iné štátne orgány, vykonáva vo veciach stredných škôl Policajného zboru vo svojej pôsobnosti Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, prípadne minister vnútra Slovenskej republiky; vo veciach stredných škôl vojsk ministerstva vnútra vykonáva Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, prípadne minister vnútra Slovenskej republiky.

§ 55

(1) Stredné školy požiarnej ochrany sú školami podľa tohto zákona; jeho ustanovenia sa na ne vzťahujú s výnimkou ustanovení § 5, 6, 10, 11, § 12 ods. 2, 3, 4 a 5, § 14, 15, 16 a 17, § 19 ods. 2 a 3, § 24, § 25 ods. 2 a 3, § 28 až 34, § 36 a 37, § 38 ods. 1, § 42 ods. 1, § 45 ods. 2, § 46, § 53 a 54, § 56, 57 a § 58 písm. b), § 60 až 63, § 64, 65 a 67; ustanovenie § 51 sa na ne vzťahuje primerane.

(2) Stredné školy požiarnej ochrany v Slovenskej republike riadi Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky; vo všeobecno-pedagogických veciach postupuje toto ministerstvo po dohode s ministerstvom školstva.

(3) Pôsobnosť, ktorú má ministerstvo školstva alebo iné štátne orgány, vykonáva vo veciach stredných škôl požiarnej ochrany Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

§ 56

(1) Stredné školy Zboru nápravnej výchovy Slovenskej republiky sú školami podľa tohto zákona; jeho ustanovenia sa na ne vzťahujú s výnimkou ustanovení § 5, 6, § 9 až 12, § 14, 16, 17 a § 19 ods. 2 a 3, § 24, § 28 až 34, § 36, 37, 41, § 42 ods.1, § 44 ods. 2, § 45 ods. 2, § 46, § 53 až 55, § 57, § 58 písm. b), § 60 až 65, § 67; ustanovenia § 25, 38, § 45 ods.1 a § 51 sa na ne vzťahujú primerane.

(2) Stredné školy Zboru nápravnej výchovy Slovenskej republiky riadi Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky; vo všeobecno-pedagogických veciach postupuje toto ministerstvo po dohode s ministerstvom školstva.

(3) Pôsobnosť vo veciach stredných škôl, ktorú má ministerstvo školstva alebo iné štátne orgány, vykonáva voči stredným školám Zboru nápravnej výchovy Slovenskej republiky Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

(4) Služobné pomery žiakov a učiteľov stredných škôl zboru nápravnej výchovy, ktorí sú v služobnom pomere príslušníkov zboru nápravnej výchovy, sa spravujú osobitnými predpismi.[11])

§ 57

Na stredné odborné učilištia a odborné učilištia, v ktorých sa pripravujú na povolanie občania vo výkone trestu odňatia slobody, sa vzťahujú ustanovenia § 1 až 4, § 7 až 9, § 20, 22, § 25 ods. 1, § 32, § 34 ods. 2, 3 a 4, § 39, 40, § 48 až 51, § 56 ods. 2 a 3, § 58 písm. a) a § 59; ustanovenia § 10 až 12, § 21, § 25 ods. 2 a 3, § 28 a 30 sa na ne vzťahujú primerane.

ÔSMA ČASŤ
SÚKROMNÉ ŠKOLY A CIRKEVNÉ ŠKOLY

§ 57a

(1) Súkromnými školami sú súkromné základné školy, súkromné stredné školy, súkromné stredné odborné učilištia, súkromné špeciálne školy, súkromné základné umelecké školy a súkromné strediská praktického vyučovania. Súkromné školy sú školami podľa tohto zákona; jeho ustanovenia sa na ne vzťahujú s výnimkou ustanovení § 1 ods. 2, § 10 ods. 1, 4 až 7, § 10a, 11a, 12, 18, § 19 ods. 4, § 20 až 23, § 24 ods. 2, § 27, § 29 ods. 2, § 30 ods. 3 a 4, § 39, 43, § 53 až 57.

(2) Pôsobnosť pri zabezpečovaní povinnej školskej dochádzky a vo veciach všeobecne pedagogických vykonáva voči týmto školám ministerstvo školstva.

(3) Bližšie podmienky na zriaďovanie a činnosť súkromných škôl ustanoví ministerstvo školstva, a ak ide o súkromné stredné zdravotnícke školy, po dohode s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky vyhláškou.

(4) Vláda Slovenskej republiky ustanoví nariadením podmienky a výšku poskytovania dotácií súkromným školám.

§ 57b

(1) Cirkevné školy alebo školy náboženských spoločenstiev (ďalej len „cirkevné školy“) sú cirkevné základné školy, cirkevné špeciálne školy, cirkevné stredné školy, cirkevné strediská praktického vyučovania, cirkevné základné umelecké školy a cirkevné učilištia; cirkevné školy sú školami podľa tohto zákona, jeho ustanovenia sa na ne vzťahujú s výnimkou ustanovení § 1 ods. 2, § 10 ods. 1, 4 až 7, § 10a, 11a, § 19 ods. 4, § 20 ods. 3, § 21 ods. 5, § 22 ods. 3, § 23, 27, § 29 ods. 2, § 30 ods. 3 a 4, § 39, 43 a § 53 až 57.

(2) Pôsobnosť pri zabezpečovaní povinnej školskej dochádzky a vo veciach všeobecne pedagogických vykonáva voči cirkevným školám ministerstvo školstva.

(3) Bližšie podmienky na zriaďovanie a činnosť cirkevných škôl ustanoví ministerstvo školstva a Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky vyhláškou.

§ 57c

Vzdelanie získané v súkromných školách a cirkevných školách je rovnocenné so vzdelaním získaným na ostatných školách podľa tohto zákona.

DEVIATA ČASŤ
OSOBITNÉ USTANOVENIA

§ 58

Ministerstvo školstva

a) riadi pokusné overovanie organizácie, foriem i obsahu výchovy a vzdelávania na základnej škole, na stredných školách a na školách pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť; riadi aj pokusné overovanie spôsobu a riadenia týchto škôl,

b) vydáva s predchádzajúcim súhlasom príslušných odborových orgánov pracovné poriadky pre pedagogických pracovníkov a ostatných pracovníkov škôl a školských zariadení, pre ktoré plní úlohy organizácie vyplývajúce z pracovnoprávnych vzťahov orgán štátnej správy v školstve,

c) vydáva po prerokovaní so zúčastnenými ústrednými orgánmi vzorové pracovné poriadky pre pedagogických pracovníkov stredných odborných učilíšť a odborných učilíšť.

§ 58a

Na základných školách, na základných umeleckých školách, učilištiach, stredných školách a špeciálnych školách nie je povolená činnosť politických strán a politických hnutí.

§ 59

Stupne vzdelania získané podľa doterajších predpisov zostávajú nedotknuté.

§ 60

Pre občanov, ktorí nezískali základné vzdelanie, môže základná škola alebo stredná škola organizovať kurzy na získanie základného vzdelania.

DESIATA ČASŤ
PRECHODNÉ USTANOVENIA

§ 61

(1) Žiaci, ktorí v školskom roku 1989/1990 úspešne ukončili ôsmy ročník základnej školy a neboli prijatí na štúdium na strednej škole, do ktorej sa prihlásili, alebo si nevybrali žiadnu strednú školu, ktorú im orgán štátnej správy v školstve ponúkol v rámci voľných miest na stredných školách, pokračujú v plnení povinnej školskej dochádzky v deviatom ročníku základnej školy.

(2) Žiaci, ktorí začínajúc školským rokom 1990/1991 úspešne ukončia ôsmy ročník základnej školy a neprihlásia sa alebo nebudú prijatí do vybraných študijných alebo učebných odborov stredných škôl, pokračujú v plnení povinnej školskej dochádzky v deviatom ročníku základnej školy. Zoznam vybraných učebných a študijných odborov stredných škôl vydá po prerokovaní so zúčastnenými ústrednými orgánmi ministerstvo školstva.

§ 62

(1) Žiaci, ktorí sú v školskom roku 1989/1990 žiakmi prvých ročníkov stredných škôl, splnia povinnú školskú dochádzku a získajú základné vzdelanie úspešným ukončením tohto ročníka.

(2) Žiaci špeciálnych škôl, ktoré majú deväť ročníkov, ktorí sú v školskom roku 1989/1990 žiakmi deviatych ročníkov, splnia povinnú školskú dochádzku a získajú základné vzdelanie úspešným ukončením tohto ročníka.

(3) Povinnú školskú dochádzku splnia aj žiaci, ktorí v školskom roku 1990/1991 dovŕšia deväť rokov školskej dochádzky.

§ 63

(1) Deviate ročníky základných škôl, špeciálnych základných škôl a osobitných škôl zavedené týmto zákonom sa zriaďujú postupne podľa potreby od 1. septembra 1990.

(2) Postavenie stredných odborných učilíšť, odborných učilíšť a stredísk praktického vyučovania zriadených podľa doterajších predpisov sa upravuje podľa § 10, 10a a 11a postupne, najneskôr do 30. júna 1991.

(3) Postavenie základných škôl sa podľa § 1 upravuje postupne, najneskôr do 31. decembra 1997.

§ 64

Základné školy pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť s deviatimi ročníkmi zriadené podľa doterajších predpisov sú špeciálnymi základnými školami podľa tohto zákona (§ 29).

§ 64a

Spoločensky prospešná práca škôl sa podľa § 23 organizuje od 1. januára 1991.

§ 64b

(1) Názvy Ministerstvo zdravotníctva Českej socialistickej republiky, Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky, Ministerstvo práce a sociálnych vecí Českej socialistickej republiky, Ministerstvo práce a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky sa vo všetkých ustanoveniach nahrádzajú názvami Ministerstvo zdravotníctva a sociálnych vecí Českej republiky, Ministerstvo zdravotníctva a sociálnych vecí Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvá zdravotníctva a sociálnych vecí“).*)

(2) Označenie „osobitné odborné učilište“ sa vo všetkých ustanoveniach nahrádza označením „odborné učilište“.

JEDENÁSTA ČASŤ
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 65

(1) Pri praktickom vyučovaní žiakov stredných škôl a odborných učilíšť (§ 22) sa spravuje škola aj organizácia príslušnými učebnými plánmi a učebnými osnovami.

(2) Na právne pomery žiakov pri praktickom vyučovaní sa vzťahujú ustanovenia Zákonníka práce, ktoré upravujú pracovný čas a čas odpočinku, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, starostlivosť o pracovníkov a pracovné podmienky žien a mladistvých (§ 83 a 84, § 87 až 89, § 90 ods. 1, § 92 ods. 1 a 2, § 93, 94, § 99 a § 132 až 140, § 148, § 150 ods. 2 a 3, § 163 a 165 až 168 Zákonníka práce).

(3) Za vytvorenie podmienok na praktické vyučovanie žiakov stredných škôl a odborných učilíšť zodpovedajú školy, školské zariadenia a organizácie, v ktorých sa praktické vyučovanie vykonáva.

§ 66

Zrušený.

§ 67

Kde sa v pracovnoprávnych predpisoch upravuje odmieňanie a hmotné zabezpečenie žiakov a učňov pripravujúcich sa na robotnícke povolania v učebných alebo študijných odboroch, rozumejú sa tým aj žiaci pripravujúci sa na robotnícke povolania v stredných odborných učilištiach a odborných učilištiach; kde sa v právnych predpisoch upravuje financovanie učňovských zariadení, rozumejú sa týmito zariadeniami aj stredné odborné učilištia a odborné učilištia.

§ 68

Zrušený.

§ 69

Zrušený.

§ 70

Zrušujú sa:

1. zákon č. 89/1958 Zb. o výchove dorastu na povolanie v učebnom pomere (Učňovský zákon),
2. zákon č. 186/1960 Zb. o sústave výchovy a vzdelávania (školský zákon),
3. zákon č. 63/1978 Zb. o opatreniach v sústave základných a stredných škôl,
4. nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 58/1973 Zb. o internátnych stredných školách pre pracujúcich a o hospodárskom zabezpečení študujúcich na týchto školách,
5. nariadenie vlády Českej socialistickej republiky č. 91/1978 Zb., ktorým sa predlžuje povinná školská dochádzka na niektorých školách pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť,
6. nariadenie vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 98/1978 Zb., ktorým sa predlžuje povinná školská dochádzka na niektorých školách pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť.

§ 71

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. septembrom 1984 s výnimkou ustanovení § 18 až 20, ktoré nadobúdajú účinnosť dňom vyhlásenia zákona (4. aprílom 1984).

Zákon č. 188/1988 Zb. nadobudol účinnosť 1. januárom 1989.

Zákon č. 171/1990 Zb. nadobudol účinnosť 1. júnom 1990.

Zákon č. 522/1990 Zb. nadobudol účinnosť 15. dňom po rozoslaní (5. januárom 1991).

Zákon č. 230/1994 Z. z. nadobudol účinnosť 1. septembrom 1994.

Zákon č. 231/1994 Z. z. nadobudol účinnosť 5. septembrom 1994.

Ivan Gašparovič v. r.

1) Čl. 42 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

1a) § 2 písm. b) až d) zákona Slovenskej národnej rady č. 542/1990 Zb. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve.

1b) § 29 ods. 2 a 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 567/1992 Zb. o rozpočtových pravidlách Slovenskej republiky v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 159/1993 Z. z.

1c) § 4 zákona č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností.

3) Zákon Slovenskej národnej rady č. 542/1990 Zb.

3) Zákon Slovenskej národnej rady č.542/1990 Zb. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve.

1d) § 347 Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb. v znení neskorších predpisov.

2) § 348 Hospodárskeho zákonníka.

3b) Zákon č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov v znení neskorších predpisov.

3a) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 282/1994 Z. z. o používaní učebníc a učebných textov.

4) § 13 a 14 zákona Slovenskej národnej rady č. 542/1990 Zb.

5) § 6 a 7 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z. z. o školských zariadeniach.

6) § 20 až 25 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z. z.

9) Branný zákon č. 92/1949 Zb. v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov (úplné znenie č. 361/1992 Zb.).Zákon č. 480/1992 Zb. o hmotnom zabezpečení vojakov a žiakov škôl ozbrojených síl a ich zodpovednosti za škodu v znení zákona č. 193/1994 Z. z.Zákon č. 32/1957 Zb. o nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách v znení neskorších predpisov.

11) Zákon Slovenskej národnej rady č. 79/1992 Zb. o Zbore väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

*) Názvy uvedené v § 64b ods. 1 boli upravené zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 230/1994 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov (bod 18 a 19).

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.